

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/230/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119216100
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119216100.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: Š. V., B.. XX.XX.XXXX, X. H. L. XXXX/XX, XXX XX L. právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, IČO: 31954448, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: Poštová banka, a.s., IČO: 31340890, so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, právne zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., IČO: 47232471, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava o vydanie bezdôvodného obohatenia 365,33 EUR s prísl. a o určenie NZP, takto

rozhodol:

- I. Žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia spolu s príslušenstvom z a m i e t a.
- II. Žalobu v časti o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v časti 3. bode 6 zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX z a m i e t a.
- III. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu I. inštancie o výške týchto trov.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou došlou súdu dňa 24.10.2019 sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 365,33 € a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

1.1. So žalovanou som uzatvorila spotrebiteľskú zmluvu. Ide o Zmluvu o úvere konsolidácia, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa XX.XX.XXXX (ďalej len „Zmluva“). Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 2 000,-- eur, ktorý som sa zaviazala žalovanej zaplatiť v 24 mesačných splátkach vo výške 107,-- eur, s konečnou splatnosťou úveru 25.11.2015. V zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba vo výške 24,50 %, RPMN vo výške 27,45 % a priemerná RPMN vo výške 21,09 %.

Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu, ktorú som uzatvorila ako spotrebiteľka so žalovanou, dodávateľkou finančnej služby.

Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa 9 ods. 2/ zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy (ďalej len ZoSÚ).

Konkrétne podľa ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať:

- dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ),
- ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ), - priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok;

platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok (§ 9 ods. 2 písm. y/ ZoSÚ).

Zmluva o úvere konsolidácia, č. XXXXXXXXXXXX, Z. J. XX.XX.XXXX neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/, j/ a y/.

Zmluva o úvere konsolidácia, č. XXXXXXXXXXXX, Z. J. XX.XX.XXXX neobsahuje správny údaj o výške RPMN, ktorý je v zmluve uvedený vo výške 27,45 %. Hodnota RPMN sa vypočítava zo vzorca na výpočet RPMN. Správna výška RPMN podľa internetovej kalkulačky vychádza 28,39 %.

Zmluva o úvere konsolidácia, č. XXXXXXXXXXXX, Z. J. XX.XX.XXXX neobsahuje správny údaj o výške priemernej RPMN, ktorý je v zmluve uvedený vo výške 21,09 %. Hodnota RPMN pre spotrebiteľské úvery so zabezpečením vo výške od 1.500 eur do 6.500 eur so splatnosťou od 1 do 5 rokov je 25,35 %. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), b) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 451 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Bezdôvodné obohatenie žalujem vo výške rozdielu medzi mojimi platbami, t.j. 2 365,33 eura a výškou úveru 2 000,- eur, teda 365,33 eura.

Ja som sa o tom, že sa žalovaná na môj úkor bezdôvodne obohatila dozvedela od združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, o čom prehlásenie, zo dňa 7.10.2019, predkladám.

Podľa § 53 ods. 1 OZ „Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.“

Zmluva o úvere konsolidácia, č. XXXXXXXXXXXX, Z. J. XX.XX.XXXX obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, v časti 3. Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia, bod 6., v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto ZoÚ, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10., II. Časti Všeobecných obchodných podmienok.“

K neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky dospel aj Okresný súd Prešov rozsudkom, sp. zn. 24C/182/2015, zo dňa 21.2.2018, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 19Co/88/2018, zo dňa 4.10.2018.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril nasledujúco:

Žalovaný popiera skutočnosti tvrdené žalobcom a predkladá námietku premlčania a nedostatku naliehavého právneho záujmu.

Žalovaný namieta premlčanie žalobcom uplatneného nároku, a to tak v subjektívnej ako aj v objektívnej premlčacej dobe.

Bez ohľadu na údajné vyhlásenie žalobcu o tom, kedy sa vraj dozvedel o bezdôvodnom obohatení, aj keď žalovaný si dovoľuje spochybníť pravdivosť uvedeného vyhlásenia, žaloba bola podaná po uplynutí objektívnej premlčacej doby.

Žalobca splatil dlh zo zmluvy o úvere už dňa 13.10.2014. Žalobca doručil žalobu súdu dňa 24.10.2019, pričom objektívna premlčacia doba uplynula dňa 13.10.2017.

Podľa ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka „ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.“ Vzhľadom na citované ustanovenie ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa na dané konanie použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce premlčanie. V zmysle ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka „právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.“ V zmysle ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka „najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.“

Podľa ustálenej rozhodovacej praxe je nepochybné, že subjektívna premlčacia doba začala žalobcovi plynúť už dňom, kedy žalobca uhradil žalovanému poslednú splátku úveru a tým splatil predčasne celý

úver, a nie až dňom, kedy sa údajne mal od združenia na ochranu práv spotrebiteľov dozvedieť o tom, že poskytnutý úver je bezúročný a bezpoplatkový.

Podľa rozhodnutia Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 25Co/1019/2015 zo dňa 27.07.2016

uvedeného vyplýva správnosť záveru súdu prvej inštancie, že pri posudzovaní vedomosti žalobkyne o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom v prospech koho k obohateniu došlo, je potrebné z hľadiska § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka minimálne vychádzať zo dňa, kedy žalobkyňa poukázala žalovanému ako veriteľovi, poslednú splátku úveru.

Navyše za situácie, že predmetnú zmluvu o úvere, ktorú uzavrela so žalovaným dňa 01. 03. 2011, podpísala, jej táto skutočnosť, že má zaplatiť sumu istiny (200 eur) zvýšenú o odplatu (160 eur), ďalej že zmluva neobsahuje údaj o RPMN a údaj o úroku, bola známa už v čase podpisu, t.j. uzavretia predmetnej úverovej zmluvy. Vzhľadom na uvedené skutočnosti tak prípadné vydanie bezdôvodného obohatenia bolo uplatniteľné v premlčacej lehote do 22.09.2017. Žalobca však svoj návrh na súd podal až 22.11.2017, t.j. v čase, kedy jeho prípadný nárok bol už v celom rozsahu premlčaný.“

Podľa názoru Krajského súdu v Nitre napr. v rozhodnutí zo dňa 13.11.2014, sp. zn. 7Co/90/2013: „z ustanovenia § 107 ods. 1 OZ totiž vyplýva, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby k uplatneniu práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je rozhodujúci subjektívny moment, kedy sa oprávnený dozvie o okolnostiach, ktoré sú rozhodujúce pre uplatnenie tohto práva. Táto (subjektívna) vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor sa niekto bezdôvodne obohatil a o tom, v prospech koho k tomuto obohateniu došlo, pritom musí byť skutočná. Nie je pritom rozhodujúce, či sa oprávnený o svojom práve nedozvedel vlastným zavinením, teda či sa mohol o svojom práve dozvedieť alebo mal dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti. V danom prípade tak pri posudzovaní vedomosti žalobkyne o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom v prospech koho k obohateniu došlo, treba z hľadiska §107 ods. 1 OZ vychádzať zo dňa (dní), kedy žalobkyňa splatila žalovanému jednotlivé úvery, z ktorých požadovala vydanie bezdôvodného obohatenia pozostávajúce zo splatených úrokov a poplatkov, a to bez ohľadu na skutočnosť, či žalobkyňa skutočne vedela o prípadnej neplatnosti jednotlivých zmlúv o úvere, v časti poplatkov a úrokov, a o tom, že sa bezdôvodne obohacuje žalovaný.“ Na skutočnosť, že uplynula tak subjektívna ako aj objektívna premlčacia doba nemá vplyv ani žalobcom predložené prehlásenie zo 7.10.2019 o tom, že údajne až dňa 25.3.2019 sa dozvedel o údajnom bezdôvodnom obohatení, nakoľko v danom čase bola takmer 1,5 roka akákoľvek pohľadávka žalobcu premlčaná v objektívnej premlčacej dobe.

Podaná námietka premlčania spôsobuje zánik vymáhateľnosti a uplatniteľnosti pohľadávky žalobcu voči žalovanému.

Posudzovanie plynutia subjektívneho premlčania žalovaný opiera aj o rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove, napríklad sp. zn. 21 Co/193/2014, kde súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 9C/521/2013. Žalovaný cituje z uvedeného rozhodnutia: Vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenie žalobcovi najneskôr ku dňu zosplatenia úveru, ku dňu 28.07.2011, kedy mu bolo známe, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil odo dňa nasledujúceho po tomto dni, teda dňom 29.07.2011 mu začala plynúť 2-ročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie svojho nároku súdnou cestou a táto mu uplynula 29.07.2013. Žalobca podal žalobu na súde 03.09.2013, teda po uplynutí zákonnej subjektívnej premlčacej doby, pričom žalovaný vzniesol námietku premlčania a súd tento jeho úkon považoval za účinné dovolanie sa premlčania. Na základe toho nemohol žalobcovi priznať premlčané právo, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

Napokon, žalovaný má za to, že v prejednávanej veci nemožno uplatniť 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu, keďže žalobca neuviedol v žalobe žiadne relevantné skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Z uznesenia NS SR sp. zn. 1 Cdo 238/2017 z 18.10.2018 pritom jednoznačne vyplýva, že na preukázanie úmyslu nestačia samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom postavení a doterajšia súdna prax v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Žalobca v podanej žalobe tvrdí, že v zmluve o úvere absentuje uvedenie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere.

Priemerný spotrebiteľ je vymedzený dnes dobre známou formulou „Gut Springenheide“. Súdny dvor ES „zadefinoval“ priemerného spotrebiteľa ako „v rozumnej miere pozorného a opatrného, bez nariadenia znaleckého posudku, či prieskumu verejnej mienky spotrebiteľov.“

V zmluve o úvere je pritom presne uvedené, že dátum konečnej splatnosti úveru bol stanovený na deň 25.11.2015 a rovnako bol uvedený aj počet mesačných splátok a deň splatnosti každej splátky. Doba trvania zmluvy a dátum konečnej splatnosti sú v danom prípade totožným údajom.

Podľa rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica v konaní sp. zn. 41Co/10/2018, v

rozhodnutí zo dňa 16.08.2018 sú uviedol, že v tejto súvislosti odvolací „aplikujúc eurokonformný výklad, uvádza, že z počtu splátok úveru - 96 mesiacov, vyplýva doba trvania zmluvy, z ktorej priemerný spotrebiteľ, ktorým bezpochyby je aj samotná žalobkyňa, vie presne určiť termín konečnej splatnosti úveru. Na okraj odvolací súd uvádza, že zákonodarca predmetnou, vyššie uvedenou novelou zákona o spotrebiteľských úveroch vypustil zo zákona povinnosť uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere „termín konečnej splatnosti úveru“, pretože uvedené bolo v rozpore aj so Smernicou č. 2008/48/ES. Na základe vysloveného názoru sa odvolací súd nemohol stotožniť s tvrdeniami žalobkyne, že v zmluve nebola určená doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru. “

Na základe uvedeného je zrejmé, že žalobca musel vedieť vyhodnotiť dobu trvania zmluvy o úvere. Žalobca ďalej tvrdí, že zmluva o úvere neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. y) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, teda neobsahuje správnu výšku priemernej RPMN. Podľa žalobcu je výška priemernej RPMN v zmluve o úvere 21,09 % nesprávna, nakoľko hodnota RPMN pre spotrebiteľské úvery so zabezpečením vo výške od 1.500,- Eur do 6.500,- Eur so splatnosťou od 1 do 5 rokov je 25,35 %.

K tomu si dovoľuje v prvom rade žalovaný uviesť, že žalobca nesprávne uvádza, že na určenie výšky priemernej RPMN sa použijú údaje za 4. štvrťrok 2013. Keďže zmluva o úvere bola uzatvorená 21.11.2013, pričom súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi sa vyhotovujú podľa stavu ku koncu príslušného kalendárneho štvrťroka a zverejňujú až s odstupom po konci príslušného kalendárneho štvrťroka, logicky žalovanému nemohla byť v čase uzatvorenia známa výška priemernej RPMN za 4. štvrťrok 2013. Žalobca mohol ku dňu 21.11.2013 použiť len údaje za 3. štvrťrok 2013.

Taktiež je potrebné uviesť, že žalobca nesprávne zaradil poskytnutý úver do skupiny úverov so zabezpečením. V zmysle bodu 7 prílohy č. 1 vyhlášky MF SR č. 289/2010 Z. z. o predkladaní údajov veriteľmi poskytujúcimi spotrebiteľské úvery „[zabezpečením sa rozumie dohoda, na ktorej základe je veriteľ oprávnený uspokojiť svoju pohľadávku, ak dlžník nedodrží svoj záväzok alebo príde k splneniu vopred určenej podmienky, výkonom záložného práva alebo výkonom zabezpečovacieho prevodu práva.“ Hoci teda záväzok žalobcu zo zmluvy o úvere bol zabezpečený dohodou o zrážkach zo mzdy, ktorá sa vo všeobecnej rovine považuje za zabezpečenie záväzku, poskytnutý úver sa na účely určenia výšky priemernej RPMN nepovažoval za úver so zabezpečením, keďže za takýto úver bolo možné považovať len úver zabezpečený záložným právom alebo zabezpečovacím prevodom práva.

Žalovaný má teda za to, že výšku priemernej RPMN v zmluve o úvere určil správne vo výške 21,09 % podľa súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrťrok 2013 pre ostatné spotrebiteľské úvery vo výške od 1.500,- Eur do 6.500,- Eur so splatnosťou od 1 do 5 rokov.

Napokon žalobca tvrdí, že v zmluve o úvere je nesprávne uvedená výška RPMN, teda náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Podľa žalobcu je v zmluve o úvere uvedená nesprávna výška RPMN 27,45 %, nakoľko podľa internetovej kalkulačky RPMN táto mala byť vo výške 28,39 %.

Žalovaný si dovoľuje uviesť, že žalobca pri výpočte RPMN vychádzal z internetovej, nezáväznej kalkulačky portálu sme.sk, ktorá nezohľadňuje novelizáciu právnych ustanovení. Internetové kalkulačky neposkytujú úplné a presné výpočty, sú orientačným nástrojom, ktorý informatívne počíta RPMN, no nemožno na ne hľadieť ako na záväzný dôkaz.

Okresný súd Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Csp 108/2018, kde vystupoval žalovaný taktiež v pozícii žalovaného a išlo o obdobnú vec, a to konkrétne na pojednávaní konanom dňa 15.4.2019 uviedol nasledovné:

„Čo sa týka výpočtu RPMN, súdu bolo oznámené NBS, že výpočet RPMN pre spotrebiteľský úver, ktorý je uverejnený na internetovej stránke www.sme.sk <<http://www.sme.sk>>, nie je objektívny a správny a v každom prípade je potrebné, pokiaľ sú pochybnosti o výške RPMN, žiadať priamo aj Národnú banku Slovenska o predloženie správneho údaju RPMN.“ Vzhľadom k uvedenému, je akýkoľvek názor žalobcu o nesprávnosti výpočtu RPMN v predmetnom prípade predčasný.

Žalovaný sa v tomto smere odvoláva aj na názor Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9Csp/187/2018, ktorý skúmal výpočet RPMN v inej zmluve o úvere: „Súd si rovnako overil výpočet RPMN na internetovej kalkulačke používanej žalobcom, pričom výška RPMN pri úvere 2 000 € a pravidelnej splátke 58 € po dobu 60-tich mesiacov vyšla vo výške 27,32 %, čo je o 0,5 % viac ako RPMN uvedená v zmluve, pričom si je však súd vedomý toho, že táto kalkulačka nie je celkom presná z dôvodu, že výška RPMN závisí aj od dňa v mesiaci kedy bol úver poskytnutý. Vzhľadom na uvedené považuje súd výpočet RPMN zo strany žalovaného za správny, a teda žalobca nesprávny výpočet RPMN nepreukázal.“

Rovnako aj podľa rozhodnutia Okresného súdu Revúca sp. zn. 8C/20312015 „súd poukazuje na to, že vzorec, podľa ktorého sa RPMN vypočítava, bol podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy o úvere (05.11.2007) iný, ako je vzorec výpočtu RPMN podľa v súčasnosti platnej právnej úpravy. Kalkulačky prístupné na internete, ktoré umožňujú výpočet RPMN, robia výpočet podľa vzorca platného v súčasnosti. V čase uzavretia zmluvy mohol veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť len takú výšku RPMN, ktorá bola vypočítaná podľa vzorca, ktorý ustanovoval zákon v čase uzavretia zmluvy a nie podľa vzorca, ktorý je uvedený v zákone v neskoršom znení. Preto skutočnosť, že podľa súčasného výpočtu je 'RPMN-21;17 %, neznamená, že výška RPMN bola v zmluve uvedená nesprávne. Vzhľadom na uvedené má súd za to že úver nie je bezúročný a bez poplatkov Žalovaný si dovoľuje konajúcemu súdu predložiť výpočet RPMN zo zmluvy o úvere presne podľa vzorca obsiahnutého v prílohe zákona č. 129/2010 Z. z., z ktorého je zrejmé, že výška RPMN bola v zmluve o úvere uvedená správne.

Žalovaný má taktiež za to, že zmluva o úvere obsahuje aj uvedenie celkovej čiastky, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť. Zmluva o úvere obsahuje predmetný údaj, nakoľko v bode 3 zmluvy o úvere pod tabuľkou písmom totožným s ostatným textom zmluvy (t.j. spotrebiteľ nemohol mať pocit, že ide o nerovnocenný údaj uvedený menším písmom) je napísané: Celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Je zrejmé, že predmetné uvedenie sumy, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť nie je zavádzajúce, je presné a opakovane uvedené v zmluvnej dokumentácii tak, aby bol spotrebiteľ dostatočne informovaný o tom, aká bude jeho celková čiastka, ktorú nakoniec zaplatí. Priemerný spotrebiteľ aj s priemerným vzdelaním si totiž vie spočítať predmetné dva údaje, a to výšku úveru a celkovú výšku nákladov. Tieto údaje sú v zmluve o úvere uvedené bez akýchkoľvek pochybností, dokonca sú zvýraznené.

Žalobca sa ďalej domáha určenia čl. 3 bod 6 zmluvy o úvere - rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky. Poukazuje pritom na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 4.10.2018, sp. zn. 19 Co 88/2018, podľa ktorého „[u]ž znenie zmluvnej podmienky, že spory budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou evokuje jej neprijateľnosť, keďže spotrebiteľovi nie je dané na výber rozhodnúť sa pre spôsob riešenia prípadných sporov z uvedenej úverovej zmluvy.“

V zmysle § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom k 11.6.2011 „[spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.“

zmysle § 53 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom k 11.6.2011 „[z]a individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.“

zmysle § 53 ods. 4 písm. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom k 11.6.2011 „, [z]a neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.“

prvom rade je potrebné uviesť, že predmetná rozhodcovská doložka nebola dojednaná ako výlučná, nakoľko výlučnosť tejto doložky nevyplýva ani z textu čl. 3 bod 6 zmluvy o úvere. Navyše, podľa čl. 10.2.2. písm. b) časti II. Všeobecných obchodných podmienok žalovaného „[pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom Klient, je oprávnený predložiť tento spor na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho Štatútu a Rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania alebo všeobecnému súdu.“ Žalobca teda mohol uplatňovať svoje nároky voči banke ako žalovanému buď na rozhodcovskom súde alebo na všeobecnom súde.

2.1. Súd sa v prevažnej časti stotožňuje s právnou argumentáciou žalovaného. Vzhľadom na to, že bola vznesená námietka premlčania, súd sa primárne zaoberal touto, pretože aj v prípade dôvodnosti žaloby by požadované peňažné plnenie nemohlo byť priznané. Súd dospel k záveru, že námietka premlčania je dôvodná.

3. Okresný súd si je vedomý, že názor KS v Prešove na premlčanie bezdôvodného obohatenia, ktoré mal na úkor spotrebiteľa získať dodávateľ znie prevažne tak, ako je uvedené napr. v rozhodnutí sp. zn. 5Co/12/2018:

O K otázke plynutia subjektívnej premlčacej doby odvolací súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávného a obchodnoprávného kolégia Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.02.2018, s ktorým sa plne stotožňuje, a v zmysle ktorého „Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej

premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia podľa § 107 ods. 1 OZ treba považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Vyžaduje sa skutočná, nielen predpokladaná vedomosť oprávneného o skutkových okolnostiach zakladajúcich bezdôvodné obohatenie a ktoré sú predpokladom uplatnenia práva na súde. Čas, kedy spotrebiteľ plní, je významný na účely objektívnej premlčacej doby (od kedy k bezdôvodnému obohateniu „došlo“) a nemožno ho bez ďalšieho spájať so začiatkom subjektívnej premlčacej doby len s poukazom na povinnosť poznať právo. Každý a teda aj spotrebiteľ je povinný poznať právo, no žiadny spotrebiteľ nemá povinnosť vedieť právo aj aplikovať. Tvrdenie spotrebiteľa o skutočnosti, na základe ktorej sa dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia však aj spotrebiteľ musí preukázať a súd v súvislosti s tým umožní dodávateľovi použiť jeho procesné prostriedky“.

O K objektívnej premlčacej dobe odvolací súd uvádza, že žalovaný ako osoba dlhodobo podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie úverov, teda jeho povinnosťou je poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Uvedené sa nedá potom hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Aj keby odvolací súd pripustil, že žalovaný nechcel dojednať zmluvu so žalobkyňou v snahe získať prospech, ťažko možno uveriť, že žalovaný nevedel, čo môže takýmto konaním spôsobiť a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzročený.

4. Podľa § 107 Občianskeho zákonníka

(1) Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

(2) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

(3) Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat.

4.1. Podľa čl. 2 ods.2 C.s.p. - Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

Podľa čl. 2 ods.3 C.s.p. - Ak sa spor na základe prihladnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu.

Z vyššie citovaných článkov C.s.p. vyplýva, že súd sa môže od ustálenej súdnej praxe odkloniť iba v prípadoch skutkovej a právnej osobitosti a s dôkladným odôvodnením tohto odklonu.

4.2. Keďže okresný súd ctí precedenčnú záväznosť rozhodnutí NS SR ako najvyššej súdnej autority (bez selekcie, či sa mu právny názor NS SR hodí alebo nie) a v prejednávanej veci nevidí skutkové a právne osobitosti pre posudzovanie behu subjektívnej a objektívnej premlčacej lehoty, vychádza pri riešení tejto otázky z nasledujúcich rozhodnutí NS SR, keďže iné rozhodnutia NS SR im odporujúce podľa jeho vedomostí vydané neboli. Rovnako KS v PO okrem toho, že väčšinou uvedie, že sa s rozhodnutím NS SR sp. zn. 1Cdo/238/2017 nestotožňuje, neuvádza žiadne dôvody na odklon s argumentáciou, s ktorou by sa v predmetnom rozhodnutí NS SR nevyporiadalo.

5. Objektívna premlčacia lehota:

KS v Žiline - 11Co/471/2014 - Odvolací súd je toho názoru, že k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo najskôr dňom zaplatenia poslednej splátky (22.12.2008) navrhovateľa voči odporcovi a k tomuto dňu sa viaže začiatok plynutia premlčacej doby práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Oprávnený sa totiž dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia v okamihu, kedy preukázateľne získal informáciu o tých skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, ktorá určitá (konkrétna) osoba je zodpovedná za vznik bezdôvodného obohatenia. Nemusí však ísť o nespochybniteľnú istotu o takomto zodpovedajúcom subjekte. Preto pokiaľ aj navrhovateľ získal informáciu o skutkových okolnostiach týkajúcich sa odporcu, ako za bezdôvodné obohatenie zodpovedajúceho subjektu po doručení rozsudku odvolacieho súdu v inej veci, tak nemožno konštatovať, že zo strany odporcu išlo o vznik bezdôvodného obohatenia úmyselným konaním, v ktorom prípade platí 10-ročná premlčacia doba. Zároveň odvolací súd konštatuje, že subjektívna lehota musí byť naplnená najneskôr s uplynutím objektívnej doby, ktorá je 3 roky, resp. u úmyselného konania 10 rokov. V danom prípade však v čase podania žaloby 3-ročná objektívna premlčacia doba (počítaná od

vzniku bezdôvodného obohatenia) už uplynula a do úvahy by prichádzala z hľadiska relevantnosti len objektívna 10-ročná premlčacia doba, avšak neboli splnené podmienky pre jej aplikáciu, nakoľko zo spisového materiálu ani z tvrdených skutočností oboma účastníkmi konania nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by preukazovali úmysel odporcu získať právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Jednak z toho dôvodu, že odporca je presvedčený o správnosti svojho nároku a správnej aplikácie § 238 Zákona o sociálnom poistení na daný prípad a jednak z toho dôvodu, že ani navrhovateľ nepreukázal, že by odporca vo viacerých obdobných prípadoch založených na rovnakom skutkovom a právnom posúdení postupoval v rozpore s ust. § 238 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení. Úmysel odporcu ohľadne získania bezdôvodného obohatenia nie je možné odvodzovať iba z názoru odvolacieho súdu iba z jedného konania, a to vzhľadom na to, že tento právny záver je záväzný len pre danú vec. Osobitne za situácie, keď sa o vzniku bezdôvodného obohatenia účastníci dozvedeli zjavne až po uplynutí objektívnej 3-ročnej lehoty na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia od momentu jeho vzniku. Preto v danom prípade je na mieste uplatnenie 3-ročnej objektívnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňa 22.12.2011.

NS SR sp. zn. 5 Cdo/291/2015 (rozhodnutie o dovolaní voči rozsudku KS v Žiline sp. zn. 11Co/471/2014) - V konaní neboli zistené ani predložené také rozhodnutia súdov či záväzné judikáty, v ktorých by už sporná otázka regresu z titulu vyplatených dávok nemocenského voči zamestnávateľovi bola riešená a z ktorých by tak vyplývala nezákonnosť postupu žalovanej voči žalobcovi v čase vzniku bezdôvodného obohatenia a ktoré by dokazovali, že žalovaná mala vedomosť o nesprávnosti svojho postupu a o tom, že nemá zákonný podklad na vymáhanie regresných nárokov na dávkach nemocenského voči žalobcovi. Záver tohto súdu, že právo Sociálnej poisťovne na náhradu vyplatených plnení voči zamestnávateľovi nie je možné bez ďalšieho vyvodiť z ustanovenia § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. z dôvodu porušenia predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, nevylučuje, že takýmto zavineným protiprávnym konaním zamestnávateľa v zmysle citovaného ustanovenia bude práve zavinené porušenie bezpečnostných predpisov v príčinnej súvislosti s vyplatením dávok. Keďže v konaní nebol preukázaný ani priamy ani nepriamy úmysel žalovanej získať bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu, nevznikol ani dôvod pre aplikáciu 10-ročnej objektívnej premlčacej doby. Z týchto dôvodov bol správny záver odvolacieho súdu, že právo žalobcu je premlčané, pretože 3-ročná objektívna premlčacia doba začala plynúť dňa 22. decembra 2008 (uhradením poslednej finančnej čiastky žalobcu v prospech žalovanej) a uplynula dňa 22. decembra 2011, t.j. pred podaním žaloby na súd dňa 8. februára 2013.

ÚS SR - III. ÚS 448/2017 (rozhodujúci o sťažnosti voči vyššie uvedeným rozhodnutia KS v ZA a NS SR) - Najvyšší súd ďalej v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia konštatoval, že Občiansky zákonník predpokladá 3-ročnú objektívnu premlčaciu dobu a 10-ročná premlčacia doba sa uplatní iba v prípade ak ten, kto sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia tvrdí a preukáže, že bezdôvodné obohatenie bolo na jeho úkor získané úmyselne. Následne vychádzal z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnom zákone (s. 8 napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, pozn.) a uzavrel, že rozhodujúcim znakom úmyselného konania je predchádzajúca vedomosť subjektu, ktorý sa neoprávnene obohatil, o tom, že svojím konaním získava (úmysel priamy) alebo získať môže (úmysel nepriamy) plnenie, ktoré mu nepatrí a na ktoré nemá nárok. Aplikujúc uvedené na prípad sťažovateľa zhrnul, že „žalobca v konaní netvrdil ani nepreukázal (a ani odvolací súd nezistil) žiadne také skutkové okolnosti, ktoré by viedli k záveru, že žalovaná pri vymáhaní regresného nároku podľa zákona č. 461/2003 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/>> Z. z. postupovala s úmyslom získať od žalobcu plnenie, na ktoré nemá nárok a ani také okolnosti, ktoré by preukazovali vedomosť žalovanej (resp. jej zamestnanca) o tom, že koná v rozpore so zákonom a neoprávnene vymáha regresný nárok. Skutočnosť, že žalovaná aktívne vymáhala peňažné plnenie od žalobcu nepreukazuje jej vedomosť o tom, že na plnenie, ktoré vymáhala nemala nárok a získavala ho bez právneho dôvodu, ani jej úmysel obohatiť sa týmto spôsobom na úkor žalobcu. Povinnosť žalovanej postupovať aktívne a vymáhať škodu od tretích osôb, ktorá vznikla výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, jej ako verejnoprávnej inštitúcii poverenej plnením úloh v zmysle zákona č. 461/2003 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/>> Z.z. vyplýva priamo zo zákona.“ K tomu ústavný súd dodáva, že vedomosť žalovanej o tom, že plnenie jej nepatrí alebo jej bolo poskytnuté omylom, sa neprezumuje. Sťažovateľ, ktorý sa domáha vrátenia plnenia, musí preukázať, že žalovaná vedela alebo z okolností musela predpokladať, že jej vyplatená suma nepatrí, čo sa v danom prípade nepreukázalo. Citujúc z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia „žalovaná počas celého konania zastávala názor, že postupovala v súlade s § 238 zákona a uviedla aj argumenty na podporu svojich tvrdení, pričom neuviedla, že by svoj postup v obdobných prípadoch ako u žalobcu akokoľvek menila. V konaní neboli zistené ani predložené také rozhodnutia súdov či záväzné judikáty, v ktorých by už sporná otázka regresu z titulu vyplatených dávok nemocenského voči zamestnávateľovi bola riešená a z ktorých by tak vyplývala nezákonnosť postupu žalovanej voči žalobcovi ... a ktoré by

dokazovali, že žalovaná mala vedomosť o nesprávnom postupe a o tom, že nemá zákonný podklad na vymáhanie regresných nárokov na dávkach nemocenského voči žalobcovi. ... Keďže v konaní nebol preukázaný ani priamy ani nepriamy úmysel žalovanej získať bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu, nevznikol ani dôvod pre aplikáciu 10-ročnej objektívnej premlčacej doby. Z týchto dôvodov bol správny záver odvolacieho súdu, že právo žalobcu je premlčané, pretože 3-ročná objektívna premlčacia doba začala plynúť dňa 22. decembra 2008 (uhradením poslednej finančnej čiastky žalobcu v prospech žalovanej) a uplynula dňa 22. decembra 2011, t.j. pred podaním žaloby na súd dňa 8. februára 2013.“

Vo vyššie uvedenej línii pokračuje NS SR aj v aktuálnom rozhodnutí sp.zn. 1Cdo/238/2017 (ktorým zrušil rozhodnutie KC v PO) - 18. V prejednávanej veci odvolací súd posúdil bezdôvodné obohatenie žalovaného ako úmyselné, pričom konštatoval nepriamy úmysel žalovaného získať majetkový prospech bez právneho dôvodu na úkor žalobkyne. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu možno vyvodiť, že uvedený nepriamy úmysel žalovaného je daný určitými faktormi a okolnosťami, ktoré spočívajú v profesionálnosti a odbornosti žalovaného, v dlhoročnom pôsobení žalovaného na finančnom trhu v oblasti poskytovania úverov a pôžičiek, v úmysle žalovaného dosiahnuť zisk dojednáváním nekorektných úrokov a odplaty a taktiež v množstve súdnych sporov nebankových subjektov so spotrebiteľmi.

19. Tu dovolací súd konštatuje, že samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa).

21. Dovolací súd preto konštatuje, že právny záver odvolacieho súdu ohľadne toho, že samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa vo všeobecnosti bez ďalšieho nemôže zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právne posúdenie objektívnej premlčacej lehoty súdmi nižších inštancií bolo nesprávne.

KS v Prešove vo veci sp. zn. 9Co/39/2019 uviedol - Žalobkyňa bola v konaní od podania žaloby právne zastúpená advokátom, na pojednávaní, ktoré súd prvej inštancie nariadil na deň 07.01.2019, po predbežnom právnom posúdení súdom prvej inštancie a jeho vyjadrení, že pri posudzovaní objektívnej premlčacej doby pri nepreukázaní iných skutočností, pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení bude vychádzať z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1Cdo/238/2017 v tom zmysle, že nepostačujú všeobecné frázy o tom, že žalovaný je bankou a má ovládať právne predpisy a vyjadrení súdu, že žalobkyni umožňuje preukázať iné skutočnosti odôvodňujúce úmysel na získanie bezdôvodného obohatenia žalovaným, uviedla žalobkyňa, cestou svojho právneho zástupcu, len to, že má za to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky svoje rozhodnutie a otázku odbornej starostlivosti podnikateľa v sektore finančných služieb nedostatočne odôvodnil.

Pri absencii akýchkoľvek skutočností preukazujúcich úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť postupoval súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu správne pokiaľ pri posudzovaní plynutia objektívnej premlčacej doby vychádzal z trojročnej premlčacej doby. Vo všeobecnosti totiž platí, že o úmysle získať bezdôvodné obohatenie je možné uvažovať vtedy, pokiaľ je získanie majetkového prospechu bez dôvodu primárnym cieľom obohateného, tiež vtedy, ak je predpokladaným vedľajším aktívom zámernej činnosti smerujúcej prioritne k dosiahnutiu iného výsledku. Platí pritom, že preukázanie úmyselného konania je na tom, kto tvrdí, že niekto iný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, že na strane obohacujúceho sa existoval takýto úmysel bezdôvodne sa obohatiť. Len nadobudnutie majetkového prospechu takýmto spôsobom pri preukázaní úmyslu v konkrétnych skutkových okolnostiach je možné považovať za úmyselné bezdôvodné obohatenie. Žalobkyňa úmysel na strane žalovaného nepreukázala, správne preto súd prvej inštancie aplikoval trojročnú objektívnu premlčaciu dobu, ktorá uplynula 07.04.2015. Keďže bola žaloba podaná na súde až 06.10.2018 je zrejmé, že bola podaná po uplynutí objektívnej premlčacej doby, preto správne rozhodol súd pokiaľ žalobu zamietol. Pri uplynutí objektívnej premlčacej doby na podanie žaloby bolo bez akéhokoľvek významu zaoberať sa začiatkom plynutia dvojročnej subjektívnej doby, nakoľko táto plynie a skončí, ako už bolo uvedené, v rámci plynutia objektívnej premlčacej doby.

Žiada sa uviesť, vzhľadom na to, že žalobkyňa v odvolaní k tvrdeniu o úmyselnom získaní bezdôvodného obohatenia poukazovala na to, že úmysel žalovaného získať bezdôvodné obohatenie sa prejavil a naplnil tým že ako obchodník profesionál si platbu ponechal a platí pre neho nevyvrátiteľná domnienka, že pozná zákon, je potrebné odkázať na názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako najvyššej súdnej autority z uznesenia 1Cdo/238/2017 z 18.10.2018. Najvyšší súd uviedol, že samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti

poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa).

Ak uvedený názor zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky k poskytovateľom úverov, ktorí nie sú bankami, o to viac sa tento názor musí týkať tých poskytovateľov, ktorí bankami sú. Ich činnosť pri poskytovaní úverov je prísne regulovaná a konštrukcia o takom poskytovaní úverov bankami, ktorými by sledovali úmyselné získavanie bezdôvodného obohatenia je viac ako nepravdepodobná. Poskytovanie úverov je podnikaním za účelom zisku, čo nie je totožné s úmyslom obohacovať sa.

5.1. Ak by teda zmluva o úvere mala vady vedúce k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, tak objektívna premlčacia lehota by začala plynúť dňom nasledujúcim po dni preplatenia istiny úveru, keďže týmto dňom by bezdôvodné obohatenie vzniklo. Úver bol vyplatený 13.10.2014. Objektívna premlčacia lehota tak začala plynúť dňa 14.10.2014 a uplynula dňa 14.10.2017. Žaloba podaná na súde dňa 24.10.2019, tak bola podaná po uplynutí objektívnej premlčacej lehoty a preto aj v prípade jej hypotetickej dôvodnosti by jej nebolo možné vyhovieť.

6. Subjektívna premlčacia lehota:

6.1. Podľa NS SR sp. zn. 3Cdo/167/2017 - Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. júna 2016 č.k. 5 C 49/2016-67 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala, aby žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť jej sumu 2 863,98 € s príslušenstvom, ktorá predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovanej získané na úkor žalobkyne. Vychádzal z nasledujúceho: V zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol okrem všeobecných náležitostí aj údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“). V danom prípade tejto údaj v uzatvorených zmluvách absentoval, preto sa malo vychádzať z toho, že úver je poskytnutý bezúročne a sumy vyplatené nad výšku poskytnutého úveru predstavujú bezdôvodné obohatenie. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaná vo vyjadrení k žalobe účinne vzniesla námietku premlčania práva žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia. Konštatoval, že k jeho premlčaniu došlo tak v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe, ako aj v objektívnej trojročnej premlčacej dobe (§ 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka). Zákon č. 258/2001 Z.z. bol vyhlásený v Zbierke zákonov a dňom jeho uverejnenia platí domnienka, že sa stal známym pre každého, koho sa týka. Treba preto vychádzať z toho, že žalobkyňa v čase uzavretia zmluvy vedela, že ak v zmluvách chýba údaj o RPMN, úver je bezúročný a bez poplatkov. Jej tvrdenia, že o bezdôvodnom obohatení sa (subjektívne) dozvedela až po vysvetlení, ktoré jej podal právny poradca približne 2 mesiace pred podaním žaloby, považoval za účelové. Podľa názoru súdu prvej inštancie sa žalobkyňa reálne dozvedela, že na jej úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu dňom, v ktorom zaplatila úrok, ktorý nebola povinná zaplatiť (pri prvej zmluve 22. júna 2006, pri druhej zmluve 23. mája 2007 a pri tretej zmluve 22. apríla 2008). Objektívna trojročná premlčacia doba jej začala plynúť okamihom získania bezdôvodného obohatenia žalovanou, to znamená pri prvej zmluve 30. októbrom 2006, pri druhej zmluve 24. augustom 2007 a pri tretej zmluve 22. aprílom 2008. Pokiaľ bola žaloba podaná na súde až 11. apríla 2016, bolo ňou uplatnené premlčané právo. Za nenáležitú označil pritom súd prvej inštancie argumentáciu žalobkyne o desaťročnej objektívnej premlčacej dobe. Žalovaná sa totiž nedopustila úmyselného konania, predpokladom ktorého je vedomosť konajúceho, že sa bezdôvodne obohacuje; to v jej prípade preukázané nebolo.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 9. novembra 2016 sp. zn. 7 Co 302/2016 napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny. Odvolací súd poukázal na to, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy oprávnený získal informácie o právnej stránke možnosti domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia (napríklad o tom, ako možno právne kvalifikovať jeho nárok), nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné [odvolací súd v súvislosti s tým poukázal na právne závery vyjadrené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 67/2011]. Rozhodujúcim pritom je, že zákon č. 258/2001 Z.z. priamo ustanovuje, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. I keď je v danom prípade žalobkyňou spotrebiteľka práva nezalá, bolo by neprimeranou ochranou jej práva, pokiaľ by bol začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby posunutý na deň, kedy sa od svojho právneho poradcu dozvedela, že žalovaná sa na jej úkor obohatila. Podľa názoru odvolacieho súdu, zhodného s názorom súdu prvej inštancie,

subjektívna dvojročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia uplynula v danom prípade pred podaním žaloby. Súd prvej inštancie bol preto povinný prihliadnuť na námietku premlčania dôvodne vznesenú žalovanou, v dôsledku ktorej nemohol žalobkyňa priznať premlčané právo. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu žalobkyňa nepriliehavo poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 MCdo 9/2012, v zmysle ktorého princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. V danom prípade totiž žalovaná vznesla hmotnoprávnu námietku premlčania, na ktorú súd musel vziať zreteľ. Ak druhá strana účinne vznesla námietku premlčania, nemožno ani v prípade spotrebiteľa pripustiť odlišnú interpretáciu ustanovení zákona o plynutí subjektívnej premlčacej doby, v ktorej sa môže domáhať vydania bezdôvodného obohatenia.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie spísané advokátom, ktorý v článku II. dovolania výslovne uviedol, že podaný mimoriadny opravný prostriedok je prípustný podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, lebo napadnuté rozhodnutie, ktorým bol potvrdený prvoinštančný rozsudok, záviselo od vyriešenia právnej otázky v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu zatiaľ ešte nevyriešenej. Podľa presvedčenia žalobkyne odvolací súd založil rozhodnutie na nesprávnom právnom názore, ktorým de facto zotrel rozdiel medzi subjektívnou a objektívnou premlčacou dobou. Žalobkyňa, plniac svoje povinnosti z úverových zmlúv, poskytovala - ako spotrebiteľka - žalovanej peňažné plnenia, pričom nemala vedomosť o tom, že v zmluve chýba nejaká náležitosť, v dôsledku ktorej je úver bezúročný a bez poplatkov. Ficcia znalosti právnych predpisov sa v jej prípade nemôže uplatniť. Odvolacím súdom prijatý právny názor o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby je nepodložený výsledkami vykonaného dokazovania a priečiaci sa zákonu (§ 102 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Skutočnú vedomosť o tom, že žalovaná sa na jej úkor bezdôvodne obohatila, získala žalobkyňa až po právnej porade 26. januára 2016, bezprostredne po ktorej udelila plnú moc svojmu právnenému zástupcovi, aby ju zastupoval v danom spore. Od tohto dňa do podania žaloby neuplynula žiadna premlčacia doba. Zdôraznila, že pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby je nevyhnutné preukázať vedomosť jednak o vzniku bezdôvodného obohatenia, jednak o tom, kto sa bezdôvodne obohatil. V danom prípade výsledky vykonaného dokazovania nepreukázali, že by žalobkyňa získala takúto vedomosť pred 26. januárom 2016. Z týchto dôvodov dovolateľka žiadala napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

V danom prípade právna otázka, ktorú dovolateľka nastolila v dovolaní, bola už dovolacím súdom vyriešená. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 67/2011 pripomenul, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Najvyšší súd tu konštatoval, že v prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia zákon ustanovuje dvojročnú subjektívnu a trojročnú, resp. desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. Ich vzájomný vzťah je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vzneseniu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr, ako vzniklo, ani subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr.

Pre účely preskúmaného prípadu treba osobitne poukázať na tú časť odôvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 67/2011, v ktorej uviedol, že „to, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie“.

K obdobným právnym záverom dospel najvyšší súd tiež v rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 121/2009, v ktorom uviedol, že pre začiatok behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodný deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o

tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie „skutkového stavu“ (poznámka dovolacieho súdu: teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie).

Na podklade uvedeného dovolací súd konštatuje, že žalobkyňa nedôvodne tvrdí, že právna otázka, ktorú nastolila v dovolaní, nebola ešte dovolacím súdom vyriešená. Na tom nemôže nič zmeniť nesúhlas žalobkyne založený na jej skutkových tvrdeniach, v zmysle ktorých sa o okolnostiach významných z hľadiska určenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby dozvedela v iný deň, než uviedol odvolací súd.

Dovolací súd k predchádzajúcim bodom poznamenáva, že pri argumentácii akýmkoľvek súdnym rozhodnutím treba vždy jeho text vnímať v kontexte konania, v ktorom bolo rozhodnutie vydané. V danom prípade žalobkyňa nenáležite poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 MCdo 9/2012 [a v ňom vyjadrený právny názor (že princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ ustupuje v spotrebiteľských veciach v závislosti od konkrétnych okolností princípu dôležitejšiemu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa)] vydané v skutkovo a právne odlišnej (exekučnej) veci, líšiacej sa od predmetného sporu žalobkyne a žalovanej nielen z hľadiska podstaty a účelu konania, ale aj procesného postavenia spotrebiteľa. Nie bezvýznamnou je tu tiež okolnosť, že v konaní sp. zn. 6 MCdo 9/2012 poukázal najvyšší súd na uvedený princíp v súvislosti s riešením procesnej otázky (oprávnenia exekučného súdu skúmať právomoc rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok); v danom prípade ale žalovaná v dovolaní vzťahuje uplatnenie tohto princípu na riešenie hmotnoprávnej otázky (začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby).

6.2. NS SR tak rozhodol v súlade s právnymi názormi ako prevažujúcej praxe krajských súdov iných ako KS v Prešove, tak aj v súlade s názormi vyslovenými v českej súdnej praxi, kde podľa

O NS ČR sp. zn. 26Cdo/785/2011 - „Pro počátek subjektivní promlčecí doby podle § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 ObčZ je v případě bezdůvodného obohacení získaného plněním z neplatné smlouvy rozhodující vědomost oprávněného o těch skutkových okolnostech, z nichž lze dovodit, že smlouva, z níž bylo plněno, je neplatná. Není přitom významné, zda oprávněný má takové právní znalosti, aby byl subjektivně schopen posoudit uvedené skutkové okolnosti a zjistit, že smlouva, podle níž plnil, neplatná skutečně je. Podle právní teorie (srovnej např. Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbq>> I. § 101 - 110. Komentář. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2009, 609 s.) i praxe (např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2010, sp. zn. 30 Cdo 446/2009 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembrgbpxm6lcmvzf63ttl4ytmnjw>>) je pro počátek běhu dvouleté subjektivní promlčecí doby podle § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 obč. zák. rozhodný okamžik, kdy se oprávněný v konkrétním případě skutečně dozví o tom, že došlo na jeho úkor k získání bezdůvodného obohacení a kdo jej získal. V případě bezdůvodného obohacení získaného plněním z neplatné smlouvy je takovou rozhodující vědomostí znalost oprávněného těch skutkových okolností, z nichž lze dovodit, že smlouva, z níž bylo plněno, je neplatná. Není přitom významné, zda oprávněný má takové právní znalosti, aby byl subjektivně schopen posoudit uvedené skutkové okolnosti a zjistit, že smlouva, podle níž plnil, je neplatná (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 3. 2008, sp. zn. 28 Cdo 3977/2007 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqhfpgwxzwwgeyta>>). V souzené věci byla okolnost, že nájemní smlouva byla uzavřena bez souhlasu obecního úřadu a že podnájemní smlouvou jsou předmětné prostory pronajímány k účelu, ke kterému nejsou stavebně určeny, žalobkyni známa již při uzavření těchto smluv (viz skutková zjištění, jenž nelze v dovolacím řízení úspěšně zpochybnit). Odvolací soud se tak při posouzení začátku běhu subjektivní promlčecí doby od ustálené judikatury neodchýlil.“

O ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 258/03 - Přijetí závěrů obecního soudu o obsahu právního úkonu (smlouvy) je posouzením právním, představuje autoritativní interpretaci právně relevantního projevu soukromé vůle, není tedy zjištěním skutkovým, nýbrž činěním právních poznatků (viz shodně usnesení sp. zn. III. ÚS 280/03 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqgnpws2ljl52gxzshaya>>). Skutkovými jsou v této souvislosti toliko zjištění faktuální (nikoli ale zjištění povinnosti), čili zjištění samotné existence právního úkonu, identifikace jeho subjektů, je-li učiněn v písemné formě, ověření pravosti listiny, konstatování znění textu apod.

O NS ČR sp. zn. 33Odo/1688/2005 - již v rozsudku ze dne 29. října 1999, sp. zn. 2 Cdon 1548/97 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptcojzg5ptex3dmrxw4xzrgu2dq>>, uveřejněném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. R 73/2000, vyslovil Nejvyšší soud ČR názor, že zjišťuje-li soud obsah smlouvy, a to i pomocí výkladu projevů vůle, jde o skutkové zjištění, zatímco dovozuje-li

z právního úkonu konkrétní práva a povinnosti účastníků právního vztahu, jde již o aplikaci práva na zjištěný skutkový stav, tedy o právní posouzení. Obdobně v rozsudku ze dne 31. října 2001, sp. zn. 20 Cdo 2900/99 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqgfptemc7mnsq6xxzshedydaxzzhe>>, publikovaném v časopise Soudní judikatura pod č. 46/2002, uvedl dovolací soud, že činí-li soud z obsahu smlouvy (případně z dalších pramenů) zjištění o tom, co bylo jejími účastníky ujednáno, dospívá ke skutkovým zjištěním; vyvozuje-li poté, jaká práva a povinnosti odtud pro účastníky vyplývají, formuluje závěry právní, resp. jde o právní posouzení věci.

O KS v Trenčine sp. zn. 17Co/341/2017 - Vedomosť o tom, že zmluva neobsahuje údaje podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. je potrebné na strane žalobkyne viazať k okamžiku podpisu zmluvy. Podpis predstavuje prejav súhlasu s písomným právnym úkonom. Ako prejav súhlasu teda logicky zahŕňa aj prejav znalosti obsahu. Pre posúdenie okamžiku vzniku vedomosti žalobkyne o tom, že žalovanému uhrádza platby nad rámec poskytnutej istiny je významné, kedy žalobkyňa preukázateľne získala informácie, na základe ktorých si mohla urobiť dostatočný úsudok o tom, že jej platby titulom predmetnej úverovej zmluvy presiahli v úhrne výšku istiny úveru poskytnutej zo strany žalovaného. Tým, že splátky úveru uhrádza sám dlžník v jemu známej výške, je možné úsudok o okamžiku zaplatenia sumy zodpovedajúcej istine urobiť na základe jednoduchého matematického výpočtu. Preto sa dlžník musí dozvedieť o tom, že platí veriteľovi nad rámec poskytnutej istiny súčasne s okamihom, kedy uhradí splátku, ktorou poskytnutú istinu preplatí.

Koniec koncov aj KS v PO vo veci sp. zn. 11Co/46/2017 uviedol - V danom prípade by bola zachovaná len premlčacia doba za predpokladu, že zo strany žalovaného išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie sa. Pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení sa musí byť nespochybniteľným spôsobom preukázaný úmysel, a to či už priamy alebo nepriamy, smerovaný k bezdôvodnému obohacovaniu sa, a musí existovať v čase získania bezdôvodného obohatenia. O zákonných nedostatkoch spotrebiteľskej zmluvy sa žalobkyňa mohla dozvedieť z platnej právnej úpravy a takto hájiť svoje práva. Aj odvolací súd sa stotožnil s námietkou žalovaného, že nárok je premlčaný uplynutím tak subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej lehoty a žalobu v tejto časti zamietol pre nepreukázanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť.

6.3. Podľa okresného súdu teda v prípade, ak bezdôvodné obohatenie má vzniknúť na základe nedostatku zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, tak skutkové okolnosti svedčiace o bezdôvodnom obohatení má spotrebiteľ k dispozícii už uzavretím vadnej zmluvy v spojení s preplatením úveru. Ak k hypotetickému preplateniu úveru došlo dňa 13.10.2014, dňom 14.10.2014 začala plynúť subjektívna premlčacia lehota a táto skončila dňom 14.10.2016. Žaloba podaná na súde dňa 24.10.2019, tak bola podaná po uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty a preto aj v prípade jej hypotetickej dôvodnosti by jej nebolo možné vyhovieť.

7. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky.

Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledujúcich právnych predpisov a právnych úvah:

7.1. Pokiaľ ide o naliehavý právny záujem týkajúci sa určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, tento má súd za daný a z hľadiska právnej argumentácie poukazuje na závery

NS SR vo veci sp. zn. 6Cdo/127/2017 - Dovolací súd dospieva preto k záveru, že v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky ide o osobitný druh žaloby patriaci spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.

NS SR sp. zn. 8Cdo/483/2014 - Žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva.

7.2. Podľa § 53 ods.1 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy) - Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods.5 OZ - Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 298 ods.1 C.s.p. - Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd

uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 298 ods.2 C.s.p. - Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

7.3. Žalobca sa domáhal určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v časti 3. Bode 6 spornej úverovej zmluvy v nasledujúcom znení - Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto ZoÚ, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10., II. časti Všeobecných obchodných podmienok.

7.4. Nazretím do zmluvy súd zistil, že časť 3. bod 6 zmluvy znie - Právne vzťahy neupravené ZoÚ sa riadia ...

7.5. Vzhľadom na to, že žalobca sa domáhal určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorú sporná zmluva neobsahuje, zamietol súd žalobu aj v tejto časti.

7.6. S prihliadnutím na to, že žalobca bol zastúpený právnym zástupcom, nevyhľadával súd v spornej zmluve, kde a v akom znení sa nachádza rozhodcovská doložka vychádzajúc aj z nasledujúceho rozhodnutia KS v Prešove sp. zn. 24Co/102/2017 dňa 29.11.2018, podľa ktorého v individuálnom spotrebiteľskom spore „Skúmanie neprijateľnosti zmluvnej podmienky má preto význam iba v prípade, ak súd dospeje k záveru, že takáto zmluvná podmienka bráni priznaniu plnenia, na ktoré by inak vznikol nárok.“ Posudzovanie neprijateľnosti zmluvných podmienok vo vzťahu inter partes má teda súd ex offio vykonať iba vtedy, ak by tieto neprijateľné zmluvné podmienky mali vplyv na prejednávajúcu vec a na meritórne rozhodnutie súdu. V prejednávanej veci tomu tak nebolo, pretože na základe rozhodcovskej doložky sa vzťahy medzi žalobcom a žalovaným nerealizovali a zmluvné vzťahy medzi sú už ukončené.

8. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods.2 C.s.p. - Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 257 C.s.p. - Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

8.1. V konaní bol plne úspešný žalovaný. Súd nezistil a zo strany žalobcu neboli uvádzané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by nemali viesť k priznaniu nároku na náhradu trov konania úspešnému žalobcovi a preto mu tento nárok bol v plnom rozsahu priznaný. Ak je § 257 C.s.p. založený na dôvodoch hodných osobitného zreteľa a nepriznanie trov konania úspešnej strane sporu sa má udiť iba výnimočne, potom nepriznanie nemožno odôvodňovať iba postavením strany sporu ako spotrebiteľa a to zvlášť v konaní, v ktorom je žalobcom požadujúcim finančné plnenie a je zastúpený právnym zástupcom (pričom súd nezistil, žeby tento zastupovanie vykonával bezodplatne). Ak by zákonodarca chcel plošne oslobodiť spotrebiteľa od platenia súdnych trov urobil by to priamo ako pri oslobodení od súdnych poplatkov. Ak to neurobil, nemožno takýto účinok dosahovať nadužívaním § 257 C.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.